

Dokument s plenarne sjednice

B8-0583/2018

11.12.2018

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o sukobima interesa i zaštiti proračuna EU-a u Češkoj
(2018/2975(RSP))

Bart Staes, Julia Reda, Philippe Lamberts
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o sukobima interesa i zaštiti proračuna EU-a u
Češkoj
(2018/2975(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne odluke i rezolucije o razrješnici Komisiji¹ za godine 2014., 2015. i 2016.,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije² (nova Financijska uredba), a posebno njezin članak 61. o sukobima interesa,
 - uzimajući u obzir pitanja koja je Komisiji poslala češka Piratska stranka 2. kolovoza 2018.,
 - uzimajući u obzir službenu pritužbu koju je 19. rujna 2018. Komisiji podnio češki ogranak organizacije Transparency International,
 - uzimajući u obzir mišljenje pravne službe Komisije od 19. studenog 2018. naslovljeno „Utjecaj članka 61. nove Financijske uredbe (sukob interesa) na plaćanja iz europskih strukturnih i investicijskih fondova”,
 - uzimajući u obzir izlaganje Glavne uprave Komisije za proračun održano 20. studenog 2018. na sjednici Odbora Parlamenta za proračunski nadzor po nazivom „Pravila o sukobu interesa u Financijskoj uredbi iz 2018.”,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se odredba o sukobu interesa iz Financijske uredbe iz 2012. ne primjenjuje izričito na zajedničko upravljanje, već su države članice bile obvezne osigurati učinkovitu unutarnju kontrolu, uključujući izbjegavanje sukoba interesa;
- B. budući da se pravilima o javnoj nabavi države članice obvezuju na izbjegavanje sukoba interesa (članak 24. Direktive 2014/24/EU³), uključujući izravne ili neizravne osobne interese, a pravila već postoje za situacije koje se smatraju sukobom interesa ili posebnim obvezama u okviru zajedničkog upravljanja (npr. Uredba (EU) br. 1303/2013⁴);
- C. budući da je Vijeće 18. srpnja 2018. usvojilo novu Financijsku uredbu; budući da je članak 61. Financijske uredbe, kojim se zabranjuju sukobi interesa, stupio na snagu 2. kolovoza 2018.;

¹ SL L 246, 14.9.2016., str. 1., SL L 252, 29.9.2017., str. 1. i SL L 248, 3.10.2018., str. 1.

²SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

³ SL L 94, 28.3.2014., str. 65.

⁴ SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

- D. budući da se stavkom 1. članka 61. Financijske uredbe (u vezi sa stavkom 3. članka 61.) utvrđuje:
- (i) negativna obveza financijskih izvršitelja da spriječe situacije sukoba interesa u odnosu na proračun EU-a;
 - (ii) pozitivna obveza financijskih izvršitelja da poduzmu odgovarajuće mjere kojima će spriječiti da sukobi interesa proisteknu iz funkcija u njihovoj odgovornosti i rješavati situacije koje se objektivno mogu percipirati kao sukob interesa;
- E. budući da, u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije¹, „sukob interesa predstavlja, objektivno i sam po sebi, ozbiljnu nepravilnost, a da pri tome nema potrebe da se ona kvalificira namjerama zainteresiranih stranaka i time jesu li one postupale u dobroj ili lošoj vjeri”; budući da je Komisija obvezna obustaviti plaćanja u slučaju da se utvrdi da postoje ozbiljne manjkavosti u funkcioniranju sustava upravljanja i kontrole te da na vidjelo izađu ozbiljne nepravilnosti u vezi s nekim sukobom interesa koje dotad nisu bile otkrivene niti se o njima izvijestilo;
- F. budući da je 19. rujna 2018. češki ogranak organizacije Transparency International podnio službenu pritužbu Komisiji tvrdeći da je češki premijer Andrej Babiš sustavno kršio zakonodavstvo EU-a i češki zakon o sukobu interesa;
- G. budući da je otkriveno da je g. Babiš stvarni vlasnik tvrtke Agrofert, koja kontrolira grupaciju Agrofert, putem dva uzajamna fonda, AB I i AB II, koji se ne mogu smatrati „slijepim uzajamnim fondovima” (blind trusts), a čiji je on osnivač i istovremeno jedini korisnik;
- H. budući da poduzeća koja pripadaju grupaciji Agrofert sudjeluju u projektima koji se subvencioniraju iz programa za ruralni razvoj Češke Republike, koji se pak financira iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj;
- I. budući da su poduzeća koja pripadaju grupaciji Agrofert primile znatne iznose iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u razdoblju 2014. – 2020., u rasponu od 42 milijuna EUR 2013. do 82 milijuna EUR 2017.;
- J. budući da je prema izjavi o prihodima čeških dužnosnika g. Babiš od grupacije Agrofert preko svojih uzajamnih fondova primio dohodak od 3,5 milijuna EUR tijekom prvih šest mjeseci 2018.;
- K. budući da je Parlament u više navrata u svojim godišnjim izvješćima o razrješnici Komisiji za 2016., 2017. i 2018. pozvao Komisiju na ubrzanje postupka izdavanja potvrde o sukladnosti pokrenutog u siječnju 2016. s ciljem dobivanja detaljnih i preciznih informacija o riziku od sukoba interesa u pogledu Poljoprivrednog intervencijskog fonda u Češkoj te je naglasio da bi nepoduzimanje potrebnih mjera za sprečavanje sukoba interesa u konačnici moglo obvezivati češko nadležno tijelo da povuče akreditaciju agencije za plaćanja te da bi moglo doći i do primjene financijskih ispravaka Komisije;

¹ *Ismeri Europa Srl protiv Revizorskog suda*, presuda od 15.6.1999., predmet T-277/97, ECLI:EU:T:1999:124.

- L. budući da je u rujnu 2018. Odbor Parlamenta za proračunski nadzor odlučio rješavati to pitanje u sklopu svojeg godišnjeg postupka davanja razrješnice, i to u okviru saslušanja s najrelevantnijim povjerenicima;
- M. budući da u okviru saslušanja s povjerenicima održanih na sjednici Odbora za proračunski nadzor u sklopu godišnjeg postupka davanja razrješnice zastupnici u Europskom parlamentu nisu dobili dostatne i jasne odgovore o trenutačnom stanju mogućeg sukoba interesa češkog premijera;
- N. budući da su 1. prosinca 2018. europski mediji poput dnevnika *The Guardian*, *Le Monde*, *De Standaard* i *Süddeutsche Zeitung* objavili informacije o pravnom mišljenju koje je izradila pravna služba Komisije u kojem se potvrđuje postojanje sukoba interesa g. Babiša;
1. napominje da se u izvješću o razrješnici za 2018. (usvojeno u travnju 2018.) „pozdravlja činjenica da je Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) završio administrativnu istragu o češkom projektu „rodino gnijezdo“, da se „prima na znanje da su češki mediji objavili spis predmeta OLAF-a“ i da Parlament „izražava žaljenje što je OLAF ustanovio ozbiljne nepravilnosti“;
 2. duboko je zabrinut zbog toga što se Češka u pogledu sukoba interesa svojeg premijera i njegove veze s grupacijom Agrofert ne pridržava članka 61. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2018/1046;
 3. izražava žaljenje zbog svakog sukoba interesa koji bi mogao ugroziti implementaciju proračuna EU-a i ugroziti povjerenje građana EU-a u ispravno upravljanje novcem Unijinih poreznih obveznika; poziva Komisiju da se u pogledu sukoba interesa svih političara EU-a pobrine za primjenu politike nulte tolerancije i nekorištenje dvostrukih standarda te da ne traži nikakve izlike za kašnjenje u zaštiti financijskih interesa Unije;
 4. poziva Komisiju da aktivno sprečavanje sukoba interesa postavi kao jedan od svojih prioriteta te da kao čuvarica Ugovora poduzme učinkovite i brze mjere u takvim slučajevima, posebno kada nacionalna nadležna tijela ne poduzmu mjere za sprečavanje sukoba interesa svojih najviših predstavnika;
 5. poziva Komisiju da bez odgađanja poduzme daljnje mjere u vezi s tim pitanjem na temelju mišljenja svoje pravne službe koja proizlazi iz pritužbe organizacije Transparency International, te da provede potrebne korektivne mjere i postupke za izmjenu bilo kakvog nezakonitog stanja, uključujući mjeru obustave svih sredstava EU-a za grupaciju Agrofert dok se sukob interesa u potpunosti ne istraži i riješi;
 6. poziva sve čelnike i dužnosnike vlada u državama članicama EU-a da na proaktivan način primjenjuju novu Financijsku uredbu, naročito dio o sukobima interesa, kako bi se spriječile situacije koje mogu naškoditi ugledu EU-a ili pojedinih država članica, demokraciji i financijskim interesima EU-a te da vlastitim primjerom pokažu da rade za javno dobro a ne za vlastiti probitak;
 7. poziva nacionalne parlamente država članica da se pobrinu za to da nijedan nacionalni zakon o sprječavanju sukoba interesa ne bude protivan duhu nove Financijske uredbe;

8. poziva Komisiju da osigura pripremu i provedbu akcijskih planova za sprečavanje sukoba interesa u svakoj državi članici te da izvijesti Parlament o ostvarenom napretku;
9. prima na znanje mišljenje koje je sastavila pravna služba Komisije o mogućem sukobu interesa aktualnog češkog premijera g. Babiša tijekom njegova obnašanja funkcije ministra financija 2014.; zahtijeva od Komisije da u potpunosti istraži zakonitost svih subvencija EU-a isplaćenih grupaciji Agrofert od razdoblja kada se g. Babiš pridružio češkoj vladi, uzimajući u obzir prethodnu Financijsku uredbu koja se primjenjivala prije 2. kolovoza 2018. i njegov dio o sukobu interesa;
10. poziva Komisiju da Odboru za proračunski nadzor stavi na raspolaganje sve dokumente povezane s predmetima o mogućim sukobima interesa češkog premijera i ministra poljoprivrede;
11. poziva Vijeće i njegove pregovarače za višegodišnji financijski okvir (VFO) da ustraju na potpunoj transparentnosti svih veza g. Babiša s grupacijom Agrofert i na tome da te veze ne utječu na njegovu ulogu premijera Češke Republike te da poduzmu sve potrebne i odgovarajuće mjere kako bi se spriječili sukobi interesa u pregovorima o budućim proračunima EU-a i VFO-u, u skladu s člankom 61. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 2018/1046;
12. poziva Odbor za proračunski nadzor da u godišnje izvješće o razrješnici Komisiji uvrsti sprečavanje sukoba interesa i izvješćivanje o mjerama poduzetima u tom pogledu;
13. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju proslijedi Komisiji, Vijeću te vladi i parlamentu Češke Republike.